

**DOKUMENTAČNÍ ZPRAVODAJ
ZA BŘEZEN - DUBEN 2020**

**Oddělení knihovnicko-informačních služeb
VÚPSV, v. v. i.**

<https://www.vupsv.cz/>

OBSAH

ČESKÁ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY

Důchodové zabezpečení	5
Nemocenské zabezpečení a zdravotní pojištění	5
Dávky ve prospěch rodiny a zabezpečení v mateřství	6
Sociální pomoc – všeobecné otázky	6
Péče o rodinu a děti, mládež, ženy	6
Práce, zaměstnanost, mzdy	7
Personální řízení, vzdělávání a výcvik	8
Obyvatelstvo, migrace	8

ZAHRANIČNÍ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY

Sociální politika	10
Sociální zabezpečení – všeobecné otázky.....	10
Sociální pomoc – všeobecné otázky	10
Životní úroveň, problémy chudoby	11
Práce, zaměstnanost, mzdy	11
Personální řízení, vzdělávání a výcvik	12
Obyvatelstvo, migrace	14

NOVÉ INFORMAČNÍ MATERIÁLY A PUBLIKACE VE FONDU KNIHOVNY

15

ČESKÁ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY

DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ

Český důchodový (ne)systém vyžaduje zásadní reformu / Jaroslav Vostatek.

In: FÓRUM sociální politiky. - ISSN 1802-5854. - Roč.14, č.1 (2020), s. 2-10. - lit., obr.
Kritické hodnocení minulých "reforem" důchodového systému. Naopak mírně optimistický pohled na činnost a možné výsledky Komise pro spravedlivé důchody a autorova představa o možných řešeních problémů i v širších souvislostech. Malá a velká důchodová reforma, přechod na rovný důchod financovaný z všeobecných daní a přechod na moderní systém sociálního důchodového pojištění. Reforma osobních penzí a penzijní připojištění.
Deskriptory: zab. důchodové, důchody, reforma, připojištění, ČR, Mezinárodní, spoření, pojištění zdravotní

Mikroekonomický dopad zrušené důchodové reformy v ČR z pohledu roku 2019 / Jiří Vopátek.

In: FÓRUM sociální politiky. - ISSN 1802-5854. - Roč.14, č.1 (2020), s. 10-17. - lit., tab.
Příspěvek se na příkladu příjmově typizovaných jedinců, kteří odešli do řádného starobního důchodu v roce 2019 zabývá kvantifikací dopadu zachovalé účasti ve druhém pilíři v letech 2013 -2015 na výši procentní části důchodové dávky v rámci prvního pilíře.
Deskriptory: zab. důchodové, důchody-výše, 1. pilíř, 2. pilíř, ČR

Řádný starobní důchod s parametry pro rok 2020 / Jiří Vopátek.

In: Národní pojištění. - ISSN 0323-2395. - Roč.51, č.3 (2020), s. 8-14.
Modelové výpočty nově vyměřených řádných starobních důchodů s parametry pro rok 2020.
Deskriptory: důchod starobní, zab. důchodové, podmínky nároku, výše, základ vyměřovací, odchod do důchodu, výpočet, ČR

NEMOCENSKÉ ZABEZPEČENÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Důležitost kalendářního dne / Antonín Daněk.

In: Národní pojištění. - ISSN 0323-2395. - Roč.51, č.2 (2020), s. 13-18.
Význam kalendářního měsíce a kalendářního dne z hlediska placení pojistného na zdravotní pojištění. Odvody pojistného jednotlivými skupinami plátců (zaměstnavatelé, OSVČ, státu jako plátce za některé osoby a osoby bez zdanitelných příjmů).
Deskriptory: pojištění zdravotní, pojistné, základ vyměřovací, výpočet, zaměstnanci, samostatní, ČR

Dohody o pracovní činnosti a zdravotní pojištění v roce 2020 / Antonín Daněk.

In: Národní pojištění. - ISSN 0323-2395. - Roč.51, č.3 (2020), s. 17-21.
Několik příkladů řešení situací vzniklých účastí na zdravotním pojištění zaměstnanců zaměstnávaných na dohodu o pracovní činnosti
Deskriptory: pojištění zdravotní, zaměstnanci, poměr pracovní, dohody, ČR

DÁVKY VE PROSPĚCH RODINY A ZABEZPEČENÍ V MATEŘSTVÍ

Rodičovský příspěvek - několik poznámek / Tereza Krupová.

In: Právo a rodina. - ISSN 1212-866X. - Roč.22, č.2 (2020), s. 17-20.

Text obsahuje popis základních parametrů fungování rodičovského příspěvku a úprav, kterých se od počátku roku 2020 dočkal. Přehled změn a novinek. Pravidla pro čerpání peněžité pomoci v mateřství a zákonem stanoveny podmínky nároku na čerpání rodičovského příspěvku.

Deskriptory: příspěvek rodičovský, zab. v mateřství, podmínky nároku, dávky, podpora sociální, ČR

SOCIÁLNÍ POMOC – VŠEOBECNÉ OTÁZKY

Analýza vývoje legislativního rámce podpory návratu lidí bez domova do bydlení /Martin Potůček, Radovan Svoboda.

In: FÓRUM sociální politiky. - ISSN 1802-5854. - Roč.14, č.1 (2010), s. 18-24. - lit.

Článek odpovídá na otázku, jak je česká veřejná politika a správa připravena podpořit návrat lidí bez domova do bydlení. Soustřeďuje pozornost na dynamiku vývoje formálního institucionálního rámce v podobě dvou klíčových zákonů - zákona o sociálních službách a zákona o sociálním bydlení.

Deskriptory: služby sociální, bydlení sociální, bezdomovci, zákonodárství, ČR, správa veřejná, obce

PÉČE O RODINU A DĚTI, MLÁDEŽ, ŽENY

Je deinstitucionalizace ukazatelem úrovně ochrany práv dětí? / Blanka Vildová.

In: Právo a rodina. - ISSN 1212-866X. - Roč.22, č.2 (2020), s. 6-11.

Deskriptory: děti ohrožené, ochrana sociálně-právní, zařízení péče o děti, ústavy, ústavy, péče náhradní rodinná, pěstouni, péče pěstounská, ČR

Náhradní mateřství a postavení biologického rodiče / Radka Vacová.

In: Právo a rodina. - ISSN 1212-866X. - Roč.22, č.2 (2020), s. 12-16.

Postavení biologického rodiče dítěte ve sporech z náhradního mateřství. Hodnocení postavení biologické matky a biologického otce a názory na jejich práva vůči dítěti podle českého právního řádu. Případné nároky vůči náhradní matce, která po porodu dítěte neposkytne souhlas s osvojením.

Deskriptory: právo rodinné, matky, rodičovství, ČR

K povinnosti zjišťovat názor dítěte při uložení pokuty za nerealizovaný styk / Romana Lužná.

In: Právo a rodina. - ISSN 1212-866X. - Roč.22, č.2 (2020), s. 20-24.

Nález Ústavního soudu k otázce povinnosti zjišťovat postoj nezletilého dítěte k nařízené realizaci styku s prarodiči po rozvodu rodičů a k oprávněnosti udělení pokuty za nedodržení předběžného opatření.

Deskriptory: rozvody, řízení soudní, děti, právo rodinné, ochrana sociálně-právní, psychologie dítěte, ČR

PRÁCE, ZAMĚSTNANOST, MZDY

Vplyv technologického pokroku na štruktúru zamestnanosti v krajinách V4 / Dávid Martinák.

In: Politická ekonomie. - ISSN 0032-3233. - Roč.68, č.1 (2020), s. 42-61. - obr.,tab.,lit.

Dostupné z: <https://polek.vse.cz/pdfs/pol/2020/01/03.pdf>

Deskriptory: *Evropa střední a východní, zamestnanost, trh práce, kvalifikace, technika výpočetní, vzdělání dosažené, modelování*

Ochrana rodiny / Ladislav Jouza.

In: Národní pojištění. - ISSN 0323-2395. - Roč.51, č.2 (2020), s. 24-26.

Řešení rodinných a manželských vztahů v zákoníku práce. Problematika vzájemného zamestnávání manželů, pracovněprávní vztahy na pracovišti, dohody manželů o pracovněprávních otázkách, manžel jako spolupracující osoba, povinnosti manžela při volbě svých pracovních a studijních činností brát zřetel na zájem rodiny, druhého manžela a nezletilých dětí.

Deskriptory: *rodina, právo pracovní, právo občanské, manželství, poměr pracovní, dohody, ČR*

Změny náhrad cestovních výdajů s účinností od 1. ledna 2020 / Marie Salačová.

In: Národní pojištění. - ISSN 0323-2395. - Roč.51, č.2 (2020), s. 27-30.

Informace o nové vyhlášce MPSV o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad v roce 2020 a o vyhlášce ministerstva financí o stanovení výše základních sazeb zahraničního cestovního pro rok 2020.

Deskriptory: *náhrady cestovní, výdaje, ČR, výše*

Zvýšení minimální mzdy od 1. ledna 2020 / Olga Bičáková.

In: Národní pojištění. - ISSN 0323-2395. - Roč.51, č.2 (2020), s. 31-34.

Deskriptory: *mzda minimální, zvýšení, ČR, mzda zaručená*

Zvýšení minimální mzdy od 1. ledna 2020 / Olga Bičáková.

In: FÓRUM sociální politiky. - ISSN 1802-5854. - Roč.14, č.1 (2020), s. 32-33.

Deskriptory: *mzda minimální, zvýšení, ČR*

uložené 2350

Jsou důchodci motivováni typem pracovní smlouvy k účasti na trhu práce? / Lenka Lakotová.

Praha : Národohospodářský ústav AV ČR, v. v. i., 2019. - 36 s., lit., obr., tab., příl. - (Studie 7 / 2019) - ISBN 978-80-7344-497-6.

Tato studie analyzuje dopad novely zákona z roku 2008, která značně ulehčila souběh pobírání starobního důchodu a práce na smlouvu na dobu neurčitou. Předtím byl totiž souběh výdělečné činnosti a pobírání starobního důchodu možný pouze v případě smluv na dobu určitou do 1 roku.

on-line publikace: https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Studie_07_2019_Duchodci_na_trhu_prace/IDEA_Studie_07_2019_Duchodci_na_trhu_prace.html#p=1

Deskriptory: *ČR, důchodci pracující, práce-důchodci, podmínky zamestnání, zamestnanost, motivace*

uložené 2349

Kurzarbeit: zahraniční zkušenosti s dotováním zkrácené pracovní doby / Nikolas Mittag, Filip Pertold.

Praha : IDEA CERGE-EI, 2020. - 26 s., lit., tab. - (IDEA anti COVID-19 # 13)

Dokument zahrnuje stručnou charakteristiku kurzarbeitu (v češtině) a dále anglický text Short-time Work and Related Measures to Mitigate Consequences of a (Partial) Economic Shutdown. Cílem tohoto textu je poskytnout diskusi o politikách zkráceného pracovního úvazku, o jejich výhodách, alternativách a relevantních volbách návrhu politiky. První část charakterizuje motivaci ke zkrácené práci a typy nákladů, které může pomoci snížit nebo způsobit. Druhá část poskytuje stručný přehled klíčových politických alternativ a jejich výhod, následuje přehled politik práce na zkrácený úvazek během poslední recese a klíčová poučení. V závěru je uveden přehled těchto politik, které již byly přijaty v reakci na současnou hospodářskou situaci. Hlavním bodem tohoto dokumentu je vyvodit obecné politické závěry pro současnou situaci v České republice na základě přezkumů a úvah v prvních dvou oddílech. Část 3 se to pokusí. Čtenáři, kteří se zajímají hlavně o konkrétní politiku, nebo ti, kteří jsou obeznámeni s literaturou o krátkodobé práci, mohou chtít skočit přímo do této sekce.

Dostupné 6.5.2020 z: https://idea.cerge-ei.cz/files/IDEA_Kurzarbeit_zahranicni_zkuse-nost_covid19_duben2020_13.pdf

Deskriptory: ČR, EU, práce netypická, zaměstnání na zkrácený úvazek, politika zaměstnanosti

PERSONÁLNÍ ŘÍZENÍ, VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCVIK

Nadbytečnost nebo zrušení části zaměstnavatele? / Richard W. Fetter.

In: Národní pojištění. - ISSN 0323-2395. - Roč.51, č.2 (2020), s. 19-23.

Komentář k rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci podání výpovědi z pracovního poměru zaměstnanci (navíc odborářskému funkcionáři) i přes nesouhlas odborové organizace.

Deskriptory: právo pracovní, ukončení zaměstnání, pracovníci uvolňování, stav zdravotní, odbory, řízení soudní, ČR

OBYVATELSTVO, MIGRACE

Fertility Assumptions in the Population Projection of the Czech Republic of Czech Statistical Office, 2018-2100 [Předpoklady porodnosti v projekci populace Českého statistického úřadu, 2018-2100] / Kryštof Zeman.

In: Demografie. - ISSN 0011-8265. - Roč.61, č.4 (2019), s. 249-260. - obr.,lit.

Dostupné: https://www.czso.cz/documents/10180/91917736/13005319q4_249.pdf/d6832e31-2a9e-4ae3-a6ff-e0df2a2f9caa?version=1.0

Deskriptory: ČR, demografie, porodnost, statistika, ukazatele, matky, skupiny věkové, prognózování

Mortality Assumptions and Forecasting Methodology: Population Projection of the Czech Republic from the Czech Statistical Office, 2018-2100 [Odhady úmrtnosti a metodika predikce: Populační projekce České republiky od Českého statistického úřadu, 2018-2100] / Markéta Pechholdová.

In: Demografie. - ISSN 0011-8265. - Roč.61, č.4 (2019), s. 261-280. - obr.,tab.,lit.

Dostupné: https://www.czso.cz/documents/10180/91917736/13005319q4_261.pdf/6dd6fa69-8245-412b-8108-9a4469174dea?version=1.0

Deskriptory: ČR, úmrtnost, prognózování, metody, statistika, ukazatele, struktura populace, demografie, stárnutí

International Migration Assumptions in the Czech Statistical Office's Population Projection for the Czech Republic, 2018-2100 [Mezinárodní migrační prognózy v populační projekci Českého statistického úřadu pro Českou republiku, 2018-2100] / Michaela Němečková.

In: Demografie. - ISSN 0011-8265. - Roč.61, č.4 (2019), s. 281-286. - obr.,tab.,lit.

Dostupné: https://www.czso.cz/documents/10180/91917736/13005319q4_281.pdf/bf1aeba9-c1fa-4077-8ebe-0ef8da9aee17?version=1.0

Deskriptory: ČR, prognózování, statistika, ukazatele, struktura populace, demografie, cizinci, migrace

The Main Results in the Population Projection of the Czech Republic of Czech Statistical Office, 2018-2100 [Hlavní výsledky ČR v populační projekci Českého statistického úřadu, 2018-2100] / Roman Kurkin.

In: Demografie. - ISSN 0011-8265. - Roč.61, č.4 (2019), s. 287-294. - obr.,tab.,lit.

Dostupné: https://www.czso.cz/documents/10180/91917736/13005319q4_287.pdf/5457c9d1-a0c9-4472-b5fa-996727e5b32b?version=1.1

Deskriptory: ČR, prognózování, statistika, demografie, struktura populace, ukazatele

ZAHRANIČNÍ PERIODIKA A SPECIÁLNÍ DOKUMENTY

SOCIÁLNÍ POLITIKA

Support for a universal basic income: A demand–capacity paradox? [Podpora univerzálního základního příjmu: Paradox poptávka-kapacita?] / Zachary Parolin, Linus Siöland.

In: Journal of European Social Policy. - ISSN 0958-9287. - Roč.30, č.1 (2020), s. 5-19. - lit., obr., tab.

Debata o univerzálním základním příjmu (UBI) se obvykle zaměřuje na ekonomické a sociální důsledky politického návrhu. Méně jasné jsou však faktory ovlivňující podporu UBI. Pomocí evropského sociálního průzkumu v roce 2016 zkoumáme, jak členství v odborech a levicová politická ideologie a postoje vůči přístupu přistěhovalců k sociálním dávkám ovlivňují individuální podporu UBI. Zkoumáme také, jak rozdíly v úrovni sociálních výdajů na národní úrovni mírní podporu UBI na individuální úrovni.

Deskriptory: EU, politika sociální, stát sociální, příjem zaručený

SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ – VŠEOBECNÉ OTÁZKY

The coverage of social protection in the Global South [Pokrytí sociální ochranou na globálním jihu] / Carina Schmitt.

In: International Journal of Social Welfare. - ISSN 1369-6866. - Roč.29, č.1 (2020), s. 6-19. - obr.,tab.,lit.,příl.

Asi 73% světové populace není, nebo je jen částečně pokryto sociální ochranou. Zejména v zemích s nízkými a středními příjmy (LMIC) je pokrytí sociální ochranou velmi různorodé. Studie analyzuje důchodové systémy 100 takových zemí a ukazuje, že nepříspěvkové systémy jsou zdaleka více zastoupeny než příspěvkové.

Dostupné pouze na: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ijsw.12374>

Deskriptory: Mezinárodní, Afrika, z. rozvojové, zab. sociální, zab. důchodové, zákonodárství, systém, ochrana sociální

SOCIÁLNÍ POMOC – VŠEOBECNÉ OTÁZKY

Institutional evolution and abrupt change: Reforming the administration of social assistance in Finland [Institucionální vývoj a náhlá změna: Reforma správy sociální pomoci ve Finsku] / Sampo Varjonen.

In: International Journal of Social Welfare. - ISSN 1369-6866. - Roč.29, č.1 (2020), s. 62-70. - lit.

Dostupné pouze na: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ijsw.12373>

Deskriptory: Finsko, pomoc sociální, práce sociální, správa, reforma, vývoj

ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ, PROBLÉMY CHUDOBY

Multidimensional poverty status of householders with disabilities in South Korea [Multidimenzionální status chudoby domácností se zdravotním postižením v Jižní Koreji] / Eun-Young Park, Su-Jung Nam.

In: International Journal of Social Welfare. - ISSN 1369-6866. - Roč.29, č.1 (2020), s. 41-50. - tab.,lit.

Dostupné pouze na: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ijsw.12401>

Deskriptory: Asie, chudoba, chudí, domácnosti, postižení

PRÁCE, ZAMĚSTNANOST, MZDY

Pathways from workplace flexibility to turnover intention: Role of work–family conflict, family–work conflict, and job satisfaction [Flexibilita na pracovišti a fluktuace: Sladění práce a rodiny a role uspokojení z práce].

In: International Journal of Social Welfare. - ISSN 1369-6866. - Roč.29, č.1 (2020), s. 51-61. - tab.,lit.

Tato studie zkoumala prevalenci pracovní flexibility a mechanismy ovlivňující sladění práce a rodiny mezi pracovníky s nízkými mzdami v Jižní Koreji.

Dostupné pouze na: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ijsw.12382>

Deskriptory: Asie, sladění pracovního a rodinného života, uspokojení z práce, flexibilita pracovní

A manifesto for 'slow' comparative research on work and employment [Manifest pro „pomalý“ komparativní výzkum práce a zaměstnanosti] / Phil Almond, Heather Connolly.

In: European Journal of Industrial Relations. - ISSN 0959-6801. - Roč. 26, c. 1(2020), s. 59-74, lit., tab.

Autoři nabízejí obranu a rámec pro srovnávací výzkum v industriálních a zaměstnaneckých vztazích, založený na dlouhodobém zapojení studovaných sociálních kontextů. Lokalizují „pomalé“ výzkumné strategie ve vztahu k převládajícím přístupům a stanovují řadu základních pravidel pomalého komparativismu jako praktického metodologického přístupu. Cílem je vyvolat diskusi mezi těmi, kteří provádějí srovnávací výzkumy práce a zaměstnanosti o tom, jak jsou generována pravdivá tvrzení. Hledají také základ, na kterém ti, kteří provádějí pomalejší formy komparativismu, prostřednictvím toho, co nazýváme „implicitní etnografie“, mohou najít lepší způsoby, jak rozvíjet a bránit své způsoby výzkumu v často nepřátelské akademické politické ekonomice.

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0959680119834164>

Deskriptory: EU, vztahy industriální, sociologie práce, výzkum, metody

Varieties of crisis and working conditions: A comparative study of Greece and Serbia [Druhy krize a pracovní podmínky: Srovnávací studie Řecka a Srbska]

/Alexandros Psychogios, Leslie T. Szamosi, Rea Prouska, Chris Brewster.

In: European Journal of Industrial Relations. - ISSN 0959-6801. - Roč. 26, c. 1(2020), s. 91-106, lit., tab.

Řecko a Srbsko se historicky liší, přesto jsou regionálně propojeny. Jejich slabé institucionální základy a dlouhodobé ekonomické turbulence jim zabránily překonat krize, což vedlo k institucionalizaci nepříznivých pracovních podmínek. Zaměřujeme se na výsledky systé-

mové krize v Řecku a transformační krize v Srbsku s využitím polostrukturovaných rozhovorů a zaměřením na skupiny s manažery a zaměstnanci v malých a středních podnicích ve dvou časových obdobích. Tvrdíme, že ačkoli krize má v obou zemích různý původ, upevnila nepříznivé pracovní podmínky. Náš výzkum zkoumá institucionalizaci nepříznivých pracovních podmínek a nabízí pochopení živé reality institucí, zkoumá rozdíly v původu, tlaky a výsledky různých typů krizí na podnikové praktiky z individuální perspektivy.

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0959680119837101>

Deskriptory: Řecko, Srbsko, krize ekonomická, podmínky pracovní

Trade unionism in Europe: Are the working class still members? [Odborářství v Evropě: Je dělnická třída stále členem?] / Carsten Strøby Jensen.

In: European Journal of Industrial Relations. - ISSN 0959-6801. - Roč. 26, c. 1(2020), s. 107-120. lit., tab.

Jak dalece ovlivňuje pozice v sociální třídě pravděpodobnost, že zaměstnanci budou členy odborů? Pomocí dat evropského sociálního průzkumu porovnává článek členství v odborech příslušníků „dělnické třídy“ a „střední a vyšší třídy“ v různých evropských zemích. Ačkoli první z nich dominuje v odborech v absolutních počtech ve většině (ale ne ve všech) zemích, ve většině analyzovaných zemí je pravděpodobnost, že tito budou členy odborů, vyšší.

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0959680119838881>

Deskriptory: EU, odbory, dělníci, třída střední

PERSONÁLNÍ ŘÍZENÍ, VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCVIK

uložené 2348

Whistleblowing in the Czech Republic – a fragmented support. Peer Review on "Enhancing whistleblower protection through better collaboration between responsible authorities – a tool to prevent and tackle work-related crime [Oznamování v České republice - roztržitá podpora. Peer Review na téma "Posílení ochrany oznamovatelů prostřednictvím lepší spolupráce mezi odpovědnými orgány - nástroj pro předcházení a boj proti trestné činnosti na pracovišti] / Soňa Veverková.

Brussels : European Commission, 2019. - 8 s. - lit., příl.

Studie představuje legislativu, která chrání zaměstnance, jenž oznámí nekalé praktiky na pracovišti svého zaměstnavatele, proti odvetným opatřením zaměstnavatele. Dále je ve studii popsáno institucionální zabezpečení, tedy instituce, zejména veřejné, na které se zaměstnanec – oznamovatel může obrátit v případě, že chce oznámit nekalé jednání zaměstnavatele, včetně spolupráce těchto institucí. Studie se rovněž zabývá rolí sociálních partnerů.

Dostupné z: <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=21938&langId=en>

Deskriptory: ČR, pracovníci, podmínky pracovní, kriminalita, dialog sociální, VÚPSV

The European Company: Original expectations and deficiencies of implementation [Evropský podnik: Původní očekávání a nedostatky implementace] / Berndt Keller, Sophie Rosenbohm.

In: European Journal of Industrial Relations. - ISSN 0959-6801. - Roč. 26, c. 1(2020), s. 23-39, lit., tab.

Autoři řeší neúspěchy při provádění směrnice o evropském podniku a jejich dalekosáhlé důsledky a diskutují o možnostech nezbytných změn a vylepšení. Předkládají empirické údaje o charakteristikách evropských společností a jejich distribuci ve všech členských státech EU a diskutují o významných neočekávaných výsledcích transpozice a implementace,

jakož i o mnoha zjevných problémech. Poté vyvíjejí možnosti pro změny, včetně definice strukturálních změn, povinného zavedení zapojení zaměstnanců a rozšíření principu „před a po“. Nakonec analyzují historii procesu přezkumu a vysvětlují, proč změny nebyly a pravděpodobně nebudou zavedeny navzdory zjevným selháním a nedostatkům.

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0959680118825057>

Deskriptory: EU, zaměstnanci, účast pracovníků na řízení, společnosti nadnárodní, vztahy industriální

Management, European Works Councils and institutional malleability [Management, evropské rady zaměstnanců a institucionální tvárnost] /Valeria Pulignano, Jeremy Waddington.

In: European Journal of Industrial Relations. - ISSN 0959-6801. - Roč. 26, c. 1(2020), s. 5-21, lit.

Článek ukazuje, že většina manažerů odpovědných za evropské rady zaměstnanců nedodržuje požadavky na informace a konzultace stanovené v právních předpisech a jako hlavní důvod nedodržování uvádějí předpisy o akciových trzích. Manažeři ve srovnání se zástupci zaměstnanců také snižují význam artikulace mezi evropskými radami zaměstnanců a národními institucemi reprezentace práce a používají je k dosažení manažerských cílů. Ilustruje tak „tvárnost“ evropských rad zaměstnanců a tvrdí, že je třeba další regulační intervence, pokud mají fungovat jako informační a konzultační instituce, jak původně zamýšleli tvůrci politik EU.

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0959680119885564>

Deskriptory: EU, pracovníci, účast pracovníků na řízení, industriální vztahy, odbory, řízení, manažeři

Participation in safety and health in European workplaces: Framing the capture of representation [Participace na bezpečnosti a ochraně zdraví na evropských pracovištích: Rámec pro zachycení zastoupení] / David Walters, Emma Wadsworth.

In: European Journal of Industrial Relations. - ISSN 0959-6801. - Roč. 26, c. 1(2020), s. 75-90, lit., tab.

V článku jsou diskutovány zkušenosti se zastoupením pracovníků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v Evropské unii pomocí poznatků z velké kvalitativní studie postupů ve 143 podnicích v sedmi členských státech. Tato studie navázala na druhý evropský průzkum podniků EU-OSHA o nových a vznikajících rizicích. Zaměřuje se na zkušenosti s fungováním institucionálních forem zastoupení pracovníků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a upozorňuje na to, do jaké míry jsou zákonná ustanovení z velké části koncipovaná v kontextech pluralistických industriálních vztahů v současné době jednotněji. Je diskutováno o důsledcích pro model reprezentace, který předchází studii identifikovaly jako nejúčinnější.

Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0959680119835670>

Deskriptory: EU, Belgie, Estonsko, Řecko, Nizozemí, Španělsko, Švédsko, UK, vztahy industriální, bezpečnost práce, účast pracovníků na řízení

OBYVATELSTVO, MIGRACE

Shaping Canadian citizens: A historical study of Canadian multiculturalism and social work during the period from 1900 to 1999 [Tvarování kanadských občanů: Historická studie kanadského multikulturalismu a sociální práce v období od roku 1900 do roku 1999] / Marjorie Johnstone, Eunjung Lee.

In: International Journal of Social Welfare. - ISSN 1369-6866. - Roč.29, č.1 (2020), s. 71-82. - lit.

Dostupné pouze na: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ijsw.12379>

Deskriptory: Kanada, struktura populace, cizinci, skupiny etnické, vývoj, historie

NOVÉ INFORMAČNÍ MATERIÁLY A PUBLIKACE VE FONDU KNIHOVNY

- SIG: 6655

Towards convergence in Europe : institutions, labour and industrial relations

/Daniel Vaughan-Whitehead (ed.).

Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 2019. - Geneva : International Labour Office, 2019. - xviii, 483 stran, lit., tab., grafy. - ISBN 978-1-78897-806-4.

Deskriptory: vztahy industriální, dialog sociální, situace ekonomická, podmínky pracovní, situace sociální, EU, Mezinárodní

- SIG: 6664

Rodinná socializace na příkladu českých a francouzských rodin se třemi dětmi

/Hana Šlechtová.

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2016. - 218 stran. - ISBN 978-80-7465-246-2.

Deskriptory: rodina, děti, sociologie rodiny, rodičovství, ČR, Francie, výzkum

- SIG: 6665

Jak se daří inkluzi u nás a na Slovensku? : pohled do konkrétních škol / Radek Vorlíček.

Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2019. - 322 stran. - ISBN 978-80-7465-387-2.

Deskriptory: školství, žáci, integrace, diskriminace, ČR, SR, skupiny znevýhodněné

- SIG: 6666

Odděleně spolu?: Česko a Slovensko optikou vývoje hodnot po roce 1991 /Ladislav Rabušic, Zuzana Kusá (eds.). - Prvé vydanie.

Bratislava: Vydavateľstvo SLOVART, 2019. - 428 stran. - ISBN 978-80-556-4590-2.

Deskriptory: situace ekonomická, situace sociální, rodina, práce obecně, rodičovství, solidarita, migrace, sociologie, gender, ČR, SR, vývoj, historie

- SIG: 6668

Typologie sociálních dávek a událostí v pojistném a nepojistném systému sociálního zabezpečení z hlediska vhodnosti a efektivity / Martin Holub, Jan Mertl, Pavlína Millionová, Milan Šlapák, Jaroslav Vostatek, Petr Víšek. - 1. vydání.

Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., 2019. - 266 stran, lit., tab. - ISBN 978-80-7416-355-5.

Monografie vychází z členění dávek sociálního zabezpečení na pojistné a nepojistné. Kritérium pojistných a nepojistných dávek sociálního zabezpečení je odborníky i občany často používané, ukazuje se, že je v teoretické hierarchii vysoko postavené, avšak z hlediska rozlišovací schopnosti poměrně hrubé. Teoretická analýza identifikovala dimenze problému pojistných a nepojistných dávek v sociální politice, význam věcného přístupu k dávkám z hlediska zabezpečení jednotlivých životních situací a využití principů ekvivalence v sociálním pojištění. Následně byla provedena dekompozice členění pojistné/nepojistné na dílčí kritéria a byly vyhodnoceny existující dávky pomocí těchto kritérií. Významným metodologickým prvkem je též mezinárodní komparace, a to jak na úrovni jednotlivých dávek, tak i sociálních modelů a jejich využití ve vyspělých zemích. Bylo provedeno rozčlenění nepojistných dávek podle jejich role v systému (chudinské dávky sociální potřeby versus selektivní podpora uznaných sociálních situací). Byl důkladně zmapován vývoj českého systému s ohledem na významné determinující události pro konstrukci systému dávek. Cílem studie nebylo navrhnout reformu konkrétních dávek, ale poukázat na to, kde se nastavení systému dostává do rozporu s jednotlivými kritérii používanými pro klasifikaci dávek. Dalším cílem bylo teoreticky a prakticky vymezit základní principy pro dávky ve vazbě na skutečnou situaci řešenou prostřednictvím sociálního zabezpečení.

Místy se ukázalo, že dílčí charakteristika konkrétní dávky se odlišuje od "čistých" charakteristik, které jsme identifikovali v rámci dekompozice a shrnuli do přehledné tabulky. Tehdy je to buď podnět ke zvážení charakteru dávky, jejího zařazení a existence, nebo je potřeba dobře zdůvodnit, proč zákonodárce, respektive tvůrce veřejné politiky takové řešení zvolil. Dále bylo identifikováno využití sociálních modelů v jednotlivých subsystémech sociálního zabezpečení, doplněné konkrétními charakteristikami dávek vybraných zemí. Byly též zjištěny trendy v objemech pojistných a nepojistných dávek, jakož i analyzovány podstatné změny s vlivem na ekvivalenci a solidaritu v dávkovém systému. To bylo provedeno za všechny hlavní oblasti veřejných financí a sociálního zabezpečení. Hlavní výzkumná zjištění jsou diskutována a shrnuta v šesté kapitole. Text obsahuje doporučení pro veřejnou správu, jak s dávkovými systémy zacházet, a u vybraných dávek jsme poukázali na charakter jejich nastavení z pohledu pojistných a nepojistných prvků.

Dostupné z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_465.pdf

Deskriptory: zab. sociální, dávky, pojistné, pomoc sociální, podpora sociální, politika sociální, systém, zab. důchodové, péče zdravotní, péče dlouhodobá, zab. úrazové, zab. v nezaměstnanosti, zab. nemocenské, nouze hmotná, přídavky rodinné, ČR, Mezinárodní, VÚPSV

- SIG: 6667

Česká republika v mezinárodním srovnání (vybrané údaje).

Praha: Český statistický úřad, 2020. - 369 stran, tabulky, grafy. - ISBN 978-80-250-2976-3.

Deskriptory: demografie, statistika, ročenky, statistika sociální, ukazatele, populace ekonomicky aktivní, zaměstnanost, nezaměstnanost, sňatečnost, rozvody, porodnost, úmrtnost, migrace, zab. důchodové, výdaje, vyloučení sociální, služby, školství, situace ekonomická, ceny, kriminalita, ČR, EU, Mezinárodní

- SIG: 6669

Péče o sebe u sociálních pracovníků jako součást odborného výkonu sociální práce : poznatky ze sociální práce na obecních úřadech / Olga Hubíková. - 1. vydání.

Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., 2019. - 84 stran, lit., obr., tab., příl. - ISBN 978-807616-352-4.

Studie se zabývá tématem péče o sebe u sociálních pracovníků. Především profesní péčí o sebe, zejména možnostmi, dovednostmi a strategiemi jak dosahovat pracovní pohody a zlepšovat zvládání stresu a tlaků přímo na pracovišti. V českém prostředí zůstává tato oblast jako celek stále spíše opomíjena. Téma je zasazeno do širšího kontextu pracovních podmínek, péče zaměstnavatele o sociální pracovníky. Součástí studie je základní teoretický vhled do problematiky péče o sebe u sociálních pracovníků. Vychází zejména ze zahraničních zkušeností a výzkumů. Péče o sebe je představována jako členitý mnohodimenzionální proces záměrného zabývání se strategiemi, které mají podporovat zdravé fungování a zvyšovat well-being. Profesní péče o sebe je proces záměrného a cílevědomého zabývání se činnostmi a zapojování se do činností, které podporují efektivní a vhodné využívání "self", vlastní osoby, v rámci naplňování profesní role sociálního pracovníka. Teoretická část studie se zaměřuje zejm. na témata významu péče sociálních pracovníků a rizika opomíjení této oblasti. Péče o sebe je představována jako odborná kompetence i jako součástí profesní socializace. A to již na úrovni začlenění praktického výkonu péče o sebe do studia a praxí studentů sociální práce. Zároveň je vnímána jako jedna z důležitých komponent a zároveň předpokladů profesionálního výkonu sociální práce.

Dostupné z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_466.pdf

Deskriptory: práce sociální, pracovníci sociální, podmínky pracovní, psychologie práce, správa veřejná, péče o pracovníky, výzkum, VÚPSV, ČR

- SIG: 6670

Sociálním dialogem k rovnému odměňování žen a mužů: poziční zpráva sociálních partnerů.

Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2020. - 31 stran. Projekt 22 % K ROVNOSTI Ministerstva práce a sociálních věcí. - ISBN 978-80-7421-217-8.

Deskriptory: odměňování, ženy, muži, nerovnost, dialog sociální, vyjednávání kolektivní, smlouvy kolektivní, diskriminace, ČR

- SIG: 6671

Bariéry a potřeby osob ohrožených závislostmi (alkohol, ilegální drogy a patologické hráčství) / Petr Hrouzek, Jaromíra Kotíková, Petr Pavlíček, Artem Vartanyan. - 1. vydání.

Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., 2019. - 64 stran, lit., grafy. - ISBN 978-80-7416-361-6.

Výzkumná aktivita se zaměřila na několik oblastí, které determinují situaci osob se závislostním chováním. Zpráva předkládá souhrnné výsledky prvotního deskriptivního šetření zaměřeného na socioekonomickou situaci klientů zapojených adiktologických služeb realizovaných v České republice a na základě výsledků formuluje doporučení přijetí potřebných opatření v této oblasti.

Dostupné z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vv_001.pdf

Deskriptory: vyloučení sociální, alkoholismus, narkomanie, závislost, situace ekonomická, situace sociální, šetření, poradenství, práce sociální, prevence, ČR, VÚPSV

- SIG: 6672

Analýza vhodných přístupů k určování etnické příslušnosti osob a sběru etnicky senzitivních dat v prostředí ČR / Ivana Šimíková, a kol. - 1. vydání.

Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., 2019. - 91 stran, lit. - ISBN 978-80-7416-364-7.

Studie se zabývá možnostmi sběru etnicky senzitivních dat ve vztahu k romské menšině v kontextu České republiky z hlediska teoretického, praktického i epistemologického. Vznikla na základě zadání Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a analyzuje různé praxe sběru etnicky senzitivních dat v členských státech EU a jejich relevanci pro specifické podmínky České republiky. Zabývá se problematikou definice základní populace na základě etnicity a způsobů identifikace příslušníků této populace pro potřeby kvantitativního šetření. Identifikace etnické příslušnosti je konceptualizována jako epistemologický spíše než technický problém. Studie identifikuje tři přístupy k určování etnické příslušnosti a popisuje jejich vztah k epistemologickým aspektům sběru etnicky senzitivních dat. Jde o přístup esencialistický, který etnicitu konceptualizuje jako objektivní stav, jenž je třeba zjistit; přístup konstruktivistický, který etnicitu konceptualizuje jako multidimenzionální a dynamický proces; a přístup externí identifikace, který klade důraz na připsaný aspekt etnicity. Dále studie analyzuje výhody a nevýhody a s tím spojená metodologická dilemata všech tří přístupů v kontextu podmínek statistických šetření a analýz. V závěru se pak studie věnuje etickému aspektu sběru etnicky senzitivních dat. Přílohy pak obsahují konceptualizaci etnicity z pohledu sociálních věd, která se kloní k sociálně konstruktivistickému paradigmatu, legislativní analýzu sběru etnických dat, jež zkoumá různé aspekty etnicky senzitivních dat z hlediska zákonných norem a přehled evropských statistických šetření zaměřených na sběr etnicky senzitivních dat od roku 2000.

Dostupné z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_468.pdf

Deskriptory: skupiny etnické, Romové, šetření, metody, ČR, VÚPSV

- SIG: 6673

Zaměstnávání cizinců v České republice / Jakub Tomšej, a kol. - 2. vydání.
Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020. - 216 stran. - (Právní monografie). - ISBN 978-80-7598-648-1.

Deskriptory: trh práce, cizinci, práce-cizinci, vysílání pracovníků, zaměstnávání agenturní, zab. sociální, ČR, Mezinárodní